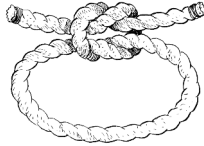

Mina Witteman

BOREAS
EN DE **DUIZEND**
EILANDEN

Uitgeverij Ploegsma Amsterdam

Dag 117 – La Gomera

Ik frommel het aluminiumfolie waar mijn brood in heeft gezeten tot een bal en prop het samen met de fles water terug in mijn rugzak. Met de punt van mijn schoen duw ik tegen mijn moeders blote voet. ‘We gaan! Veel te heet hier,’ zeg ik.

Mijn moeder rekt zich uit op de picknickdeken die ze heeft meegesleept en doet haar ogen dicht. ‘Heet?’ mompelt ze. ‘Het is heerlijk, Bootje.’

Mijn vader draait naar mijn moeder toe en slaat zijn arm om haar middel. Hij rolt met zijn ogen. ‘Boreas van de Winden, doe niet zo onrustig. We hebben tijd zat,’ zegt hij, en dan zoent hij mijn moeder in haar nek.

‘Gatver! Pap! Alsjeblieft.’ Ik spring overeind en kijk snel om me heen of iemand het gezien heeft. Er is gelukkig niemand. Mijn vader gaat gewoon door met zoenen. Ik schaam me dood. ‘Ik ga verder,’ zeg ik. ‘Daarbeneden is tenminste schaduw.’ En vooral: daar zijn géén zoenende ouders. Maar dat zeg ik niet hardop.

‘Oké, oké, oké,’ bromt mijn vader. ‘Bordjes volgen, Bo. Makkelijk zat.’ Hij zoent mijn moeder weer. ‘We halen je wel in als we... uitgerust zijn.’

Ik ril. Rusten is zeker het nieuwe woord voor zoenen.

‘Ik zie jullie beneden!’ Ik stuif weg en schud mijn

hoofd. Bordjes volgen! Dat snap ik ook nog wel.

Mijn vader roept me nog wat na, maar ik ben al te ver om ook maar iets te verstaan. Hem kennende zal het wel een of ander maf advies zijn, iets wat ik al jaren weet, zoals: genoeg water drinken als je in de zon loopt, of: je pet ophouden, of: niet door de brandnetels lopen. Soms denkt hij echt dat ik nog een kleuter ben.

Zwijgend loop ik verder. De zon brandt ongenadig op mijn hoofd en in de diepte glinstert het water van de oceaan. Stom vulkaaneiland. Alleen het topje steekt nog boven het water uit, als een soort ijsberg, maar dan heet. En zwart. En hartstikke hoog. En mijlenver van het koele water.

Het pad loopt nog een paar honderd meter omhoog. Daarna daalt het snel. Zo snel dat ik vanzelf ga hardlopen, bij iedere stap stuitert de rugzak op mijn rug. Hoe steiler het wordt, hoe harder ik ga. Ik maak waanzinnig grote stappen en telkens, vlak voordat mijn voet de grond raakt en ik me afzet voor de volgende stap, lijkt het even alsof ik zweef. De wind fluit in mijn oren en voelt bijna koel aan door de snelheid die ik maak.

Mijn moeder had gehoord dat La Gomera een klein en rustig eiland was en het leek haar heerlijk om daar een tijdje te blijven. Ikzelf was eigenlijk wel een beetje klaar met alle eilanden, maar ik geloof dat we ook sneller dan verwacht door ons geld heen raken. We zijn nu 117 dagen onderweg op onze reis rond de wereld en we hebben al heel veel aan ons schip moeten vervangen, want door de wind en het water gaat echt alles tien keer sneller kapot

dan in een echt huis. En wat ik al helemaal niet wil, is terug naar Nederland. Ik kan me niet eens meer voorstellen hoe het zou zijn als ik in een vast huis moest wonen en iedere dag op de fiets naar school moest, over een straat die niet de hele tijd beweegt zoals de zee.

Nog geen halfuur later loop ik in de schaduw van de eerste bomen. Nog geen tien minuten daarna sta ik bij een splitsing. Zonder borden. Zonder gekleurde strepen die de wandelroute aangeven op de bomen. Zonder wat dan ook.

Ergens moet ik een bordje gemist hebben. Ik keer om en slenter terug tot ik wéér bij een splitsing kom. Eentje die ik nog niet eerder heb gezien. Denk ik. Ik weet het niet.

Het zijn vier paden die bij elkaar uitkomen en geen ervan ziet er bekend uit. Of nee, eigenlijk zien ze er alle vier bekend uit, want ze zijn precies hetzelfde: smalle zandpaadjes met bladeren en dennennaalden. Precies hetzelfde als het pad dat ik af denderde. Maar nergens zijn bordjes of routestreepjes.

Ik schop een steentje weg. 'Bordjes volgen. Makkelijk zat,' mompel ik. Tenzij je als een halvegare idioot de berg af racet en niet om je heen kijkt. Ik ga zitten en schud mijn rugzak leeg. Fles water. Verfrommeld aluminiumfolie met misschien nog drie kruimels brood erin. Mijn T-shirt. Zeven supergladde stenen die ik in Marokko heb gevonden. Ik draai ze om en om en vraag me af waarom ik die niet al in mijn geheime bergplaats op de boot heb gestopt. Op de grond ligt ook een USB-stick. Heel nuttig,

zo zonder computer of laptop, midden in een bos op een eiland waar je de weg niet weet. Verder liggen er nog twee potloden, een stift en zelfs een gummetje. Ook héél handig. Niet!

Wat ik nodig heb is een kompas. En een kaart. Maar die zitten allebei nog in de rugzak van mijn moeder. Ik sluit mijn ogen en probeer me een voorstelling te maken van hoe ik ben gelopen en van de route die ik vanochtend heb uitgestippeld op de kaart, maar er komt niks bovendien. Helemaal niks. Ik prop mijn spullen weer terug in de rugzak en duw mezelf omhoog.

Waarheen?

De zon staat recht boven me, dus dat helpt niet. Ik kan er niet aan zien waar het zuiden of het noorden is. Of het oosten of het westen. Niet dat dat zou helpen, want eigenlijk heb ik géén idee waar de haven ligt.

Mijn vingers friemelen aan de banden van mijn rugzak, die aan mijn blote schouders plakken. Ik heb het weer net zo heet als toen ik boven op de berg was. 'Denk na,' zeg ik tegen mezelf. Ik kwam van een stuk waar geen bomen stonden, hoger op de berg. Omhoog en naar het licht, dus, als ik terug wil naar waar ik vandaan kwam. Ik tuur naar de paden. Een ervan gaat bij de splitsing wel iets omhoog, maar wordt juist donkerder en loopt alleen maar dieper het bos in. Het pad ernaast is lichter, maar loopt naar beneden. Geen enkel pad gaat omhoog én naar het licht.

Ik moet gokken. Ik knijp mijn ogen dicht en steek mijn arm en vinger uit. Dan draai ik rond. Drie seconden. Ik tel

en draai, draai en tel. Als ik bij drie mijn ogen weer open, wijst mijn vinger naar het lichte pad dat omlaaggaat. Snel ren ik het pad op. Al gauw wordt het pad steeds smaller, tot het nog maar een hazenpaadje is. De bomen staan steeds dichter bij elkaar, alsof ze me willen insluiten. Ik moet mijn armen tegen mijn lijf houden om zwiepende takken te ontwijken. Het voelt zo anders dan waar ik vandaan kwam.

Dit kan niet goed zijn. Mijn hart klopt steeds sneller. Hoe groot is dit bos? Was niet het halve eiland groen van de bossen? Volgens mij kom ik hier nooit meer uit!

Ik stop, leun tegen een boom en buig voorover om beter adem te kunnen halen en mijn hart tot rust te brengen. Waarheen? Waarheen? Ik probeer te bedenken wat ik moet doen als ik de weg terug niet meer vind. Hoe kun je overleven in een bos? Ik zak neer tegen de boom en sluit mijn ogen. Denk na! Denk na! Maar voordat ik mezelf kan dwingen om een oplossing te bedenken, hoor ik in de verte gefluit. Ik luister, zonder me te bewegen, zonder lawaai te maken. Daar is het weer! Het is hetzelfde gefluit dat ik hoorde toen ik de berg af zweefde en waarvan ik dacht dat het de wind in mijn oren was. Niet dus.

Ik spring overeind. Er moet iemand in de buurt zijn. Ik ren in de richting van het geluid.

‘Hallo!’ schreeuw ik als het fluiten stopt. ‘Hallo! Is daar iemand?’

Dan sta ik stokstijf stil. Het geluid klinkt opeens achter me. Heel dichtbij. Ik moet er voorbijgerend zijn, maar ik heb niemand gezien. Helemaal niemand. Mijn hart

klopt plotseling in mijn keel. Is het wel een mens? Of is het een of andere griezelige megavogel? Ik sluip terug naar de boom en verberg me in het struikgewas. Ik spits mijn oren. Het enige wat ik hoor is het geritsel van bladeren en het knakken van takjes.

Het knakken van takjes?

Alsof er iemand loopt. Of iets. Ik schuifel verder naar achteren, nog dieper het struikgewas in. Het knakken klinkt harder nu. Veel harder. En het komt van de overkant van het smalle paadje. Vlakbij.

Mijn adem stokt en ik maak me zo klein mogelijk. Dieren kunnen je ruiken. Dat weet ik. Honden, in ieder geval. Die ruiken het ook als iemand bang is. Ik haal diep adem en probeer de angst zo ver mogelijk weg te duwen, maar het gaat niet. Mijn benen trillen en in mijn buik rommelt het, alsof ik iets verkeerd heb gegeten. Zitten er wilde dieren op dit eiland? Ik heb geen idee! Zouden ze een wandeltocht uitzetten als het gevaarlijk is? Nee toch zeker?

Heel even, ongeveer een halve seconde, ben ik gerustgesteld. Tot ik me realiseer dat ik helemaal niet meer op het wandelpad ben.

Het gekraak komt dichterbij. Moet ik rennen? Of komen dieren dan juist achter je aan? Ik duik nóg verder in elkaar en gluur tussen de takken van de struiken door. Ik zie iets. Iets bruins. Iets groots! Een beer? Ik knijp mijn ogen dicht en vouw mijn armen over mijn hoofd.

'¡Hola!'

Mijn hart slaat drie slagen over. Mijn ogen vliegen

open. Ik staar naar het pad. Op dat pad staat een jongen met grote ogen naar me te kijken. Heel even lijkt het alsof hij om wil draaien en weg wil rennen. Dan begint hij te lachen.

'¡Hola!' zegt hij weer en dan nog wat gebrabbel. In het Spaans. Denk ik.

'*Me he...*' zeg ik als ik weer lucht in mijn longen heb. *Me he*. Meer weet ik niet. *Me he* betekent 'ik ben', maar het woord voor 'verdwaald' ken ik niet. Of de woorden voor 'me lam geschrokken'.

'...*perdido*,' zegt de jongen. Hij komt op me aflopen en steekt zijn vuist uit. '*Me llamo Isidro*,' stelt hij zich voor. 'Isidro Ortiz.'

Ik sta op en boks hem. 'Boreas.'

Isidro lacht en trekt me mee, terwijl hij in het Spaans van alles tegen me zegt.

Ik steek mijn hand in de lucht en houd hem tegen. 'Ik begrijp er niks van,' zeg ik in het Engels.

Isidro lacht nog harder. In half Engels en half Spaans legt hij uit dat hij hier op La Gomera woont en dat hij dertien jaar is. Dan vraagt hij me wat ik hier doe.

Ik gebruik Spaanse, Nederlandse en Engelse woorden door elkaar als ik Isidro vertel over de wandeling met mijn ouders en over hoe ik verdwaalde toen ik in mijn eentje verderging. Dat ik me een ongeluk ben geschrokken van zijn gefluit houd ik voor me.

'Onze boot ligt in de haven van San Sebastián,' hikkel ik dan. 'We zijn op wereldreis.'

Zonder dat ik het zeg, begrijpt Isidro dat mijn ouders

me vast zoeken. En wat hij dan doet, is te vreemd voor woorden. Hij steekt de knokkel van zijn linkerwijsvinger in zijn mond en fluit op zijn vinger. Het is hetzelfde fluitgeluid als net, maar nu dichtbij. Hoge tonen en lage tonen. En héél hard.

Dan is hij stil. Hij luistert. Ik open mijn mond om wat te zeggen, maar Isidro steekt zijn vinger in de lucht en wijst eerst op zijn oor en dan op dat van mij. Ik moet luisteren. Maar naar wat? Ik houd mijn adem in en dan hoor ik het: er wordt teruggefloten! Of niet? Misschien is het de echo die vanuit het ravijn weer naar ons toe komt. Ik weet het niet.

Isidro stopt zijn knokkel weer in zijn mond en fluit nog een keer. Weer hoor ik fluittonen terugkomen uit het ravijn, of misschien zelfs van de bergwand aan de overkant. Maar nu klinkt het anders dan wat Isidro floot. Er is nog iemand. Er fluit écht iemand terug!

Isidro en wie het ook is aan de overkant gaan nog een tijdje door. Als een soort gesprek tussen twee vogels. ‘Kom,’ zegt hij uiteindelijk. ‘Ik breng je naar San Sebastián. Mijn familie en vrienden zoeken je ouders.’

Ik schud mijn hoofd en staar naar de knokkel van zijn wijsvinger. ‘Wat bedoel je? Wat deed je daar? Wat is dat? Hoe...’

‘*Silbo Gomero*,’ zegt hij. ‘Onze taal.’

‘Dat gefluit is een taal? Een soort geheimtaal? En wie floot er dan terug?’ Ik denk aan de geheime taal die mijn beste vriendin Merel en ik in Bretagne spraken: we lieten alle woorden met ‘Ker’ beginnen. Gewoon omdat alle

plaatsnamen daar met 'Ker' begonnen. Maar ook al hadden we de geheimtaal zelf bedacht, het was nog steeds erg moeilijk om elkaar te verstaan. De helft van de tijd begrepen we helemaal niks van wat de ander bedoelde.

'Nee, nee. Het is echt niet zomaar een beetje fluiten, of zo. Het is een taal,' zegt Isidro. 'Met klinkers en medeklinkers en verder wisselen we af met hoge en lage tonen. En korte en lange.'

'Daar heb ik nog nooit van gehoord,' zeg ik. Ik geloof er helemaal niets van dat iemand anders heeft begrepen wat hij zei. Of float.

Isidro lacht. 'Dat jij er nog nooit van gehoord hebt, betekent niet dat het niet bestaat. Er zijn vast wel meer dingen die je bent tegengekomen tijdens je wereldreis waarvan je niet wist dat ze bestonden. Toch?'

Ja, maar geen vage dingen, zoals een geheime fluittaal die niemand begrijpt, wil ik zeggen. Maar ik doe het niet, want ik wil hem niet weggagen. Dan sta ik hier weer in mijn eentje en kom ik helemáál nooit meer thuis.

'Van wie heb je dat geleerd dan, dat Silbo Gomero?' vraag ik dus maar. 'Van je ouders?'

Isidro schudt zijn hoofd en wenkt me verder. 'Gewoon. Op school. Net zoals we Spaans en Engels leren.'

Ik kan hem alleen maar sprakeloos aankijken. 'Je leert fluiten op school?'

'Op La Gomera woont iedereen hartstikke ver bij elkaar vandaan,' zegt Isidro. 'Fluittonen kun je kilometers verderop horen, dus zo kunnen we altijd met elkaar praten.'

‘Een telefoon is handiger, hoor.’

Isidro stompt me zachtjes tegen mijn schouder terwijl hij breed lacht. ‘O ja? En waar is jouw telefoon dan?’ grinnikt hij. ‘En die van je ouders?’

Ik kijk uit over het ravijn waar we langslopen, maar eigenlijk alleen om hem niet te laten zien dat mijn kop knalrood wordt. Mijn telefoon? Ik heb niet eens een telefoon. En die van mijn vader ligt vast aan boord. Ik geloof niet dat hij hem heeft gebruikt sinds... sinds... ik weet het niet, Frankrijk of zo. Dat is al zo lang geleden.

‘Trouwens,’ zegt Isidro. ‘Als je daarbeneden bent, heb je niks aan een telefoon. Geen bereik.’ Hij wijst naar de hoge bergen om ons heen. ‘Die houden al het signaal tegen en dan ben je blij dat je Silbo spreekt.’

We wandelen in stilte door, tot Isidro me bij de arm pakt en stilstaat. Hij steekt zijn vinger op. ‘Mijn zusje,’ fluistert hij. Samen luisteren we naar het fluitgeluid dat van heel ver lijkt te komen.

‘Heten je ouders Emma en Joe?’ vraagt Isidro als het stil is en we alleen nog het ruisen van de bomen horen.

Ik knik dom en kan geen woord uitbrengen.

‘Ze hebben ze gevonden. Je ouders.’ Hij fluit terug en luistert weer naar het antwoord. ‘Een vriend neemt ze mee naar het huis van mijn ouders. Daar gaan wij ook naartoe.’ Hij loopt verder.

Ik staar hem na. Heb ik hem verteld dat mijn ouders Emma en Joe heten? Nee, ik heb het alleen maar over ‘mijn ouders’ gehad. Hij kon het niet weten. Hij kon het écht niet weten. *No way.*

‘Hallo!’ roept Isidro. Hij heeft zich omgedraaid en zwaait met een hand voor mijn ogen. Hij moet weer heel erg lachen. ‘Geloof je het niet?’

Ik schud mijn hoofd. ‘Wauw, man,’ zeg ik. ‘Dit is zo cool. Kan ik dat ook leren?’

Hij haalt zijn schouders op. ‘Weet ik niet. Hoe lang blijven jullie op La Gomera?’

‘We moeten wachten op de passaatwinden voordat we de Atlantische Oceaan kunnen oversteken,’ leg ik uit. ‘Dat kan best nog wel even duren. Een of twee maanden.’

‘Als je toch hier moet blijven, waarom ga je dan niet mee naar school? Kun je Silbo leren. Zou gaaf zijn, man.’

‘Misschien blijven we niet,’ zeg ik. ‘Mijn vader en moeder zoeken werk. Als ze dat hier niet kunnen vinden, gaan we naar een van de andere eilanden.’

‘Mijn oom heeft een garage. Die zoekt nog iemand. Een monteur.’

Meteen gier ik het uit van het lachen. ‘O ja! Da’s een goeie voor mijn vader. Die krijgt echt geen enkele kapotte auto aan de praat. Hij kan niet eens het motortje van de dinghy, ons bijbootje, uit elkaar halen en weer in elkaar zetten.’

‘Misschien wil ie het wel leren,’ oppert Isidro.

‘Mijn vader? Die is daar veel te eigenwijs voor.’ Ik grinnik nog na. Mijn vader die luistert naar iemand die hem wat wil leren? Dát wil ik nog weleens meemaken!

Ik moet het opschrijven, want het is bijna niet te geloven! Het ondenkbare is gebeurd: mijn vader werkt nu als LEERLING-automonteur bij de oom van Isidro. Ik lach hem de hele tijd uit. Leerling! Alsof hij weer op school zit. Hij lacht dan net zo hard terug en zegt dat ik naar mezelf moet kijken, want ik ga nu dus écht naar school. Vrijwillig. Met Isidro en zijn zusje. En ik zit in de brugklas. Niet zoals ik gedacht had, in Amsterdam of aan boord van onze boot de Argo, maar toch. Mijn moeder is nu een van de docenten op mijn school, ze geeft Engelse les.

Als we aan het eind van de dag weer terug aan boord zijn, leer ik mijn vader te fluitpraten. Echt heel moeilijk! Je moet je lippen en je tong aanspannen en dan blazen. Het duurt úúúren voordat je dat doorhebt. Daarna moet je nog leren fluiten zonder duizelig te worden, want daar heb je echt een megalange adem voor nodig. En dan heb ik het nog niet eens over alle verschillende tonen die je moet kennen om een gesprek te kunnen voeren: hoog, laag, kort, lang. Samen met mijn vader probeer ik het om te zetten naar het Nederlands, een soort Nederlandse fluittaal. Het gaat nogal langzaam, dus het zal wel een tijdje duren voordat we elkaar kunnen verstaan. Net zoals normaal eigenlijk, wanneer we gewone woorden gebruiken, want dan lijken mijn vader en ik soms ook ieder een eigen taal te spreken.

Wat er nog meer is gebeurd? Ik heb mijn eerste presentatie gehouden op school. In het SPAANS! En wat kreeg ik? Een negen!

Volgens Isidro heeft nog nooit iemand zo'n hoog cijfer ervoor gehaald. De leraar zei trots dat ik een voorbeeld was voor iedereen en dat hij niemand kende die zó snel Spaans had geleerd. Niet dat ik veel keuze had. Niemand hier spreekt Nederlands – bijna niemand in de wereld spreekt Nederlands – en er spreken ook maar een paar mensen Engels. Alle kinderen van mijn leeftijd praten Spaans en steeds kon ik bijna niets zeggen, want niemand verstond me omdat ik maar een beetje Nederlands, Engels en Frans door elkaar brabbelde. Stonden ze me steeds aan te gapen van 'waar heeft die het over?'

Behalve tijdens het voetballen in de pauze en na school. Voetbaltaal is gelukkig wel overal hetzelfde. Iedereen begrijpt wat je bedoelt als je 'GOOOOAAAAL!' schreeuwt en als een gek over het voetbalveld begint te rennen. Maar ja, omdat je niet de hele dag 'goal' kan roepen, heb ik toch maar goed mijn best gedaan en heel hard geoefend, waardoor ik nu hele gesprekken in het Spaans kan voeren. En presentaties houden, dus.

Die presentatie ging over onze reis. Iedereen begon te kwijlen toen ik vertelde over de overheerlijke custardtaartjes in Portugal: Pastéis de Belém. Een Portugese monnik heeft die taartjes bedacht, omdat hij altijd maar met een overschot aan eigeel zat. Hij had het eiwit van eieren namelijk nodig om stijfsel van te maken voor kleding, maar hij moest het eigeel vaak weggooien. Zonde vond hij dat, en toen heeft hij er maar iets lekkers van gemaakt. Megaslim!

Dit is het stuk van de reis waarover ik tijdens mijn presentatie heb verteld: van Portugal tot aan de Canarische Eilanden.

